

ความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในการประกันคุณภาพการศึกษา

การสร้าง ความเข้าใจที่ถูกต้องให้ เห็นถึงความแตกต่างของการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอกเป็นสิ่งที่สำคัญ เพราะถ้ามีความเข้าใจที่ถูกต้องแล้วจะต้องทราบว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นการประเมินตนเอง สํารวจและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สม่ํเสมอ ส่วนการประเมินคุณภาพภายนอกเป็นเพียงกระจกสะท้อนจากมุมมองภายนอก ที่ช่วยตรวจสอบให้เห็นจุดที่ควรพัฒนามากขึ้น ประเด็นดังกล่าวนี้จะช่วยให้ลดความคลาดเคลื่อนในการประกันคุณภาพการศึกษาในภาพรวมได้ ตลอดจนเป็นการช่วยผลักดันและพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาให้กับสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพในที่สุด (ศ.ดร.ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ ,2558)

ปัจจุบัน ปัญหาที่พบมากคือ บุคลากรในสถานศึกษามักมองว่าการประเมินคุณภาพการศึกษาเป็นเพียงเรื่องเฉพาะกิจ ที่เกิดในช่วงเวลาสั้นๆ เป็นการเพิ่มภาระงานให้กับบุคลากร แต่ไม่ได้มองว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทำงานในหน้าที่รับผิดชอบตามปกติ นำมาสู่การจัดทำเอกสารที่ไม่ได้ใช้จริง เป็นการสร้างเอกสารหลักฐานเท็จเพื่อหวังว่าจะสามารถหลอกระบบการผู้มาประเมินได้ ทำให้เห็นว่าการรายงานการประเมินตนเอง(SAR) ของสถานศึกษามีความไม่น่าเชื่อถือและไม่มีประโยชน์ ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดเรื่องการประกันคุณภาพ ทำให้เป็นปัญหาส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานในวงกว้าง สถานศึกษาให้ความสำคัญเรื่องเอกสาร โดยจัดเตรียมเอกสารเกี่ยวกับงานและโครงการต่างๆ มากมายใส่แฟ้มจํานกเป็นรายมาตรฐานหรือรายตัวชี้คุณภาพ โดยเอกสารที่รวบรวมเข้าแฟ้มเหล่านั้นไม่ค่อยสอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริงๆ ของบุคลากรในสถานศึกษา เป็นการแยกส่วนระหว่าง การปฏิบัติงานจริงกับการดำเนินการเรื่องการประกันคุณภาพ ซึ่งการปฏิบัติในลักษณะนี้ไม่ได้ส่ง ผลต่อการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาตามเจตนารมณ์ของการประกันคุณภาพการศึกษา และปัญหาความเข้าใจผิดข้างต้น ยังส่งผลสืบเนื่องมาถึงการปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพของสถานศึกษา

แต่ความเป็นจริงแล้ว การประกันคุณภาพเป็นเรื่องของการบริหารงานปกติที่ต้องการทำให้ทุกสิ่งทุกอย่างเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาให้ดีขึ้น โดยการดำเนินการในเรื่องนี้ต้องทำอย่างต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา และการปฏิบัติของผู้ทำหน้าที่ประเมินสถานศึกษา ต้องไม่สนใจแค่ส่วนปลีกย่อย แต่ควรพยายามชี้แนะให้สถานศึกษาเห็นข้อบกพร่องเพื่อปรับปรุงพัฒนาต่อไปด้วย นอกจากนี้ การที่ผู้กำกับสถานศึกษาเข้าใจบทบาทและทำเรื่องนี้อย่างถูกต้องทุกฝ่าย ก็จะทำให้งบประมาณที่ใช้ในการประกันคุณภาพมุ่งใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพจริงๆ โดยเมื่อตัดทอนส่วนที่

ผมเพื่อยืนยันความจำเป็นออกไป ก็นับว่าเป็นงบประมาณที่น้อยหากนำไปเทียบกับการใช้จ่ายด้านอื่นๆ กล่าวได้ว่า องค์กรใดที่มุ่งจะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นก็ต้องอาศัยระบบการประกันคุณภาพ ถ้าปราศจากการประกันคุณภาพ ก็ไม่แน่ใจว่าองค์กรนั้นจะพัฒนาไปในแนวทางที่ดีขึ้นหรือไม่

ดังนั้น การทำความเข้าใจแก่ผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของตนให้ถูกต้อง ครบถ้วนตามกระบวนการจึงเป็นเรื่องสำคัญ หากปล่อยให้มีการกระทำที่ผิดพลาด ก็จะเป็นการขยายปัญหาให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น เพราะคนที่ไปพบเห็นแบบอย่างที่ดีๆ แล้วสรุปว่านั่นเป็นการปฏิบัติเพื่อการประกันคุณภาพ ก็จะทำให้ระบบประกันคุณภาพที่ใช้กันอยู่ทั่วไปในการทำงานเพื่อแสวงหาระบบการศึกษาที่ดีกว่าเป็นที่สงสัยจากคนในสังคมทั่วไป ที่จะมองว่าการประกันคุณภาพการศึกษามีประโยชน์ต่อสถานศึกษาจริงๆ หรือไม่ การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อแก้ไขความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนโดยเริ่มที่ตัวเราเองก่อน ก็จะพิสูจน์ได้ว่า การประกันคุณภาพดีอย่างไร